

Výroční zpráva o fungování rejstříku transparentnosti 2023

předložená správní radou rejstříku transparentnosti

–

Evropskému parlamentu, Radě Evropské unie a Evropské komisi

V souladu s čl. 13 odst. 3 interinstitucionální dohody mezi Evropským parlamentem, Radou Evropské unie a Evropskou komisí o povinném rejstříku transparentnosti se signatářským orgánům předkládá výroční zpráva o fungování rejstříku transparentnosti.

Tato zpráva uvádí faktické informace o rejstříku transparentnosti, jeho obsahu a veškerých změnách, které se ho týkaly v roce 2023. Podává rovněž zprávu o podmíněnosti a doplňkových opatřeních týkajících se transparentnosti, která jsou v témže roce platná v signatářských orgánech.

Obsah

I. Shrnutí	3
II. Úvod	3
III. Správa a řízení	3
IV. Podmíněnost a doplňková opatření týkající se transparentnosti	4
V. Aktivity sekretariátu	9
1. Sledování kvality údajů	9
2. Asistenční služba	10
3. Šetření.....	10
4. Zasedání správní rady v roce 2023	11
5. Pokyny a zvyšování informovanosti	12
6. Technický vývoj	12
7. Audit EÚD týkající se rejstříku transparentnosti	13
VI. Statistiky.....	13
1. Rozvoj rejstříku transparentnosti.....	13
2. Zastupované zájmy	15
3. Zeměpisné údaje	16
4. Zobrazení údajů z rejstříku transparentnosti	16
VII. Závěry	17

I. Shrnutí

Rok 2023 byl pro rejstřík transparentnosti rokem intenzivní činnosti a pečlivého dohledu. Využívání rejstříku jako informačního a referenčního nástroje pro zastupování zájmových skupin na úrovni EU se nadále zvyšovalo. Svědčí o tom nárůst počtu žádostí o registraci a přímých žádostí žadatelů a zapsaných subjektů o pomoc ze strany asistenční služby, jakož i žádostí od široké veřejnosti o informace. Evropský hospodářský a sociální výbor i Evropský výbor regionů přijaly opatření týkající se jejich dobrovolného zapojení do rejstříku transparentnosti. Důležité je, že rejstřík prošel složitým auditem Evropského účetního dvora a byl předmětem šetření ze strany evropského veřejného ochránce práv.

Sekretariát rejstříku zvýšil v roce 2023 své cílené monitorování zapsaných subjektů na jednu třetinu celkového počtu těchto subjektů. Kromě toho byl v roce 2023 značný zájem o využití nástroje pro podávání stížností, což ukazuje na soustavnou kontrolu obsahu databáze. Sekretariát zahájil několik nových šetření z vlastního podnětu a pokračoval v práci na probíhajících šetřeních z předchozího roku.

Tyto činnosti jsou podrobněji popsány ve zprávě.

II. Úvod

Rejstřík transparentnosti je referenčním nástrojem pro zastupování zájmů na úrovni EU. Jedná se o databázi vytvořenou s cílem poskytovat veřejnosti aktuální informace o činnostech v oblasti zastupování zájmů, jejichž cílem je ovlivňovat proces tvorby právních předpisů a provádění politik v institucích EU. Pomáhá sledovat, jaké zájmy jsou u orgánů zastupovány, kdo je zastupuje a v čí prospěch, na jaké legislativní spisy se zaměřují a jaké zdroje jsou věnovány na související činnosti. Je to klíčový nástroj EU na podporu transparentního a etického zastupování zájmů a na zvýšení otevřenosti a viditelnosti účasti zúčastněných stran a občanské společnosti na demokratickém rozhodovacím procesu EU.

Evropský parlament, Rada Evropské unie a Evropská komise provozují rejstřík transparentnosti společně na základě interinstitucionální dohody přijaté v roce 2021¹.

V souladu s článkem 13 interinstitucionální dohody obsahuje tato zpráva věcné informace o rejstříku transparentnosti, jeho obsahu a veškerých změnách provedených během vykazovaného období. Poskytuje také přehled opatření v oblasti podmíněnosti a doplňkových opatření týkajících se transparentnosti, která v současné době platí v signatářských orgánech.

III. Správa a řízení

Rejstřík transparentnosti má dvouúrovňovou strukturu správy a řízení: správní rada, která zajišťuje obecný dohled nad rejstříkem a řízení rejstříku, a sekretariát, který má na starosti jeho každodenní správu.

---

¹ Interinstitucionální dohoda ze dne 20. května 2021 mezi Evropským parlamentem, Radou Evropské unie a Evropskou komisí o povinném rejstříku transparentnosti, Úř. věst. L 207, 11.6.2021, s. 1.

Správní rada zajišťuje celkové provádění interinstitucionální dohody. V této souvislosti odpovídá za určení ročních potřeb a priorit týkajících se rejstříku transparentnosti, přijímá výroční zprávu o jeho fungování a vydává obecné pokyny sekretariátu. Jejím úkolem je rovněž zkoumat jakékoli žádosti o přezkum opatření uplatněných sekretariátem v návaznosti na šetření a rozhodovat o nich.

Správní radu tvoří generální tajemníci Evropského parlamentu, Rady a Komise. Scházejí se nejméně jednou ročně a každý generální tajemník zastává funkci předsedy po dobu jednoho ročního období. V roce 2023 předsedal správní radě generální tajemník Rady.

Sekretariát poskytuje zástupcům zájmových skupin pokyny týkající se řízení o zápisu do rejstříku, sleduje a ověřuje způsobilost žádostí a provádí kontrolu kvality informací poskytovaných zapsanými subjekty. Zabývá se stížnostmi, které se týkají údajného porušení kodexu chování ze strany zapsaných subjektů, a může uplatnit opatření, pokud zjistí, že kodex nebyl řádně dodržován. Sekretariát rovněž připravuje výroční zprávu a zvyšuje povědomí o rejstříku transparentnosti (viz oddíl V).

Sekretariát tvoří zaměstnanci tří signatářských orgánů, což v roce 2023 představovalo 11 zaměstnanců na plný úvazek. Ve správní radě a na veřejnosti jej zastupuje koordinátor, který dohlíží na každodenní provoz sekretariátu. V roce 2023 byl koordinátorem sekretariátu určen vedoucí oddělení odpovědného za transparentnost v generálním sekretariátu Komise.

Podrobné informace o správě a řízení rejstříku transparentnosti najdete na jeho [internetových stránkách](#).

IV. Podmíněnost a doplňková opatření týkající se transparentnosti

Evropský parlament, Rada a Komise přijímají prostřednictvím jednotlivých rozhodnutí opatření v oblasti podmíněnosti, podle nichž je pro to, aby zástupci zájmových skupin mohli vykonávat určité klíčové činnosti v oblasti zastupování zájmů, podmínkou předchozí zápis do rejstříku transparentnosti. Tyto tři orgány mohou rovněž přijmout doplňková opatření týkající se transparentnosti, aby dále podpořily zápisy do rejstříku a posílily společný rámec vytvořený interinstitucionální dohodou.

Níže jsou popsána opatření v oblasti podmíněnosti a doplňková opatření týkající se transparentnosti, která v současné době platí v každém ze tří orgánů.

Ostatní orgány, instituce a jiné subjekty EU, jakož i členské státy v souvislosti se svými stálými zastoupeními při EU mohou správní radě oznámit podmíněnost nebo doplňková opatření týkající se transparentnosti, která přijaly, a požádat o jejich zveřejnění na internetových stránkách rejstříku transparentnosti. V roce 2023 učinily tato oznámení Evropský hospodářský a sociální výbor a Evropský výbor regionů. V reakci na příslušné dotazy proběhly rovněž diskuse na úrovni útvarů s řadou dalších orgánů EU.

Všechny členské státy se zavázaly, že během svého předsednictví v Radě a v šesti měsících předcházejících tomuto předsednictví budou jednání svého stálého zástupce a zástupce

stálého zástupce při EU se zástupci zájmových skupin podmiňovat zápisem zástupců zájmových skupin v rejstříku transparentnosti.

Toto opatření v oblasti podmíněnosti se vztahuje na jednání pořádané se stálým zástupcem a zástupcem stálého zástupce, kteří vykonávají funkci úřadujícího nebo nastupujícího předsednictví Rady². Zástupci zájmových skupin se proto nemohou účastnit těchto jednání, pokud nejsou zapsáni v rejstříku. V roce 2023 se to týkalo Švédska³ a Španělska⁴, protože předsedaly Radě EU, a Belgie⁵ z důvodu nastupujícího předsednictví.

Seznam [opatření v oblasti podmíněnosti a dalších opatření k zajištění transparentnosti](#), která v současné době platí v orgánech EU, je rovněž k dispozici na internetových stránkách rejstříku transparentnosti, které jsou k tomu určeny.

Evropský parlament

V roce 2023 zavedl Evropský parlament dodatečná opatření v oblasti podmíněnosti a doplňková opatření týkající se transparentnosti, která byla přijata v souvislosti s balíčkem vnitřních reforem Parlamentu, jejichž účelem je posílit integritu, nezávislost a odpovědnost. Tato opatření zahrnují určité změny ve vztazích Parlamentu s registrovanými zástupci zájmových skupin a dále rozvíjejí již existující rámec.

Evropská parlament posílil svou politiku transparentnosti tím, že zavedl opatření, která vyžadují, aby se zástupci zájmových skupin zaregistrovali, pokud jim bude poskytnuta platforma v prostorách Parlamentu. Aktivní účast nebo společná organizace akcí pořádaných v prostorách Parlamentu je na základě rozhodnutí předsednictva ze dne 12. června 2023 podmíněna předchozí registrací v rejstříku transparentnosti⁶. To znamená, že každý zástupce zájmové skupiny, který vystupuje jako řečník, moderátor nebo má jakoukoli jinou aktivní úlohu nebo se podílí na určité akci z logistického, praktického či finančního hlediska, musí být zaregistrován. Tato pravidla platí navíc k již zavedenému opatření podmíněnosti, které vyžaduje⁷, aby byli řečníci na slyšeních ve výborech Parlamentu zaregistrováni ještě před tímto slyšením.

Evropský parlament rovněž rozšířil své požadavky na podmíněnost a transparentnost, které se týkají činnosti meziskupin poslanců nebo jiných neoficiálních seskupení⁸. Činnosti těchto meziskupin a seskupení se v prostorách Parlamentu mohou účastnit pouze registrovaní zástupci zájmových skupin, a to tak, že jim nabídnou podporu nebo se účastní jejich akcí či je spolupřátají. Větší transparentnost se také předpokládá, zejména co se týče prohlášení o jakékoli obdržené podpoře. Platná pravidla byla zpřísněna, pokud jde o jejich vymáhání.

Evropský parlament rovněž zavedl nové opatření podmíněnosti, které vyžaduje, aby poslanci po skončení svého mandátu dodržovali šestiměsíční čekací lhůtu před tím, než se budou moci

---

² https://transparency-register.europa.eu/document/download/0c791fb8-e64d-47cc-a3b0-175913788b7c_cs?filename=Transparency%20register%20-%20Member%20states%27%20political%20declaration.CS_.pdf.

³ [Öppenhetsregistret - Regeringen.se](#).

⁴ <https://es-ue.org/erp/>.

⁵ <https://europeanunion.diplomatie.belgium.be/en/transparency>.

⁶ Rozhodnutí předsednictva Evropského parlamentu ze dne 12. června 2023.

⁷ Článek 7 [Rozhodnutí předsednictva Evropského parlamentu ze dne 18. června 2003](#).

⁸ [Jednací řád Evropského parlamentu](#): čl. 35 odst. 5 a čl. 35a odst. 5.

zapojit do zastupování zájmů ve vztahu k aktivním poslancům⁹. Kodex chování poslanců Evropského parlamentu toto pravidlo, pokud jde o integritu a transparentnost, odráží¹⁰.

Pokud jde o přístup osob s rozhodovací pravomocí za účelem lobbování, mohou o dlouhodobý přístup do prostor Parlamentu požádat pouze registrovaní zástupci zájmových skupin¹¹. Ke dni 31. prosince 2023 mělo 2 030 z 12 425 subjektů zapsaných v rejstříku transparentnosti alespoň jednoho akreditovaného zástupce s povolením ke vstupu do prostor Parlamentu. Ke dni 31. prosinci 2023 existovalo 7 904 aktivních průkazů.

Všichni poslanci jsou povinni zveřejňovat online informace o svých plánovaných jednáních se zástupci zájmových skupin, na něž se vztahuje interinstitucionální dohoda¹². To znamená jakékoli jednání, které se týká parlamentní činnosti (zpráva, stanovisko, usnesení, rozprava v plénu či naléhavý případ) a jehož účelem je ovlivnit politiku nebo rozhodovací proces evropských orgánů, ať už osobně, nebo na dálku. Tato povinnost platí bez ohledu na to, zda se jednání poslanci účastní osobně, nebo na něj svým jménem vyšlou parlamentní asistenty. Ke dni 31. prosince 2023 poslanci nahlásili 20 301 jednání za kalendářní rok 2023. Poslancům Evropského parlamentu se s ohledem na jejich specifickou úlohu a mandát doporučuje¹³, aby se setkávali pouze se zástupci zájmových skupin zapsanými v rejstříku transparentnosti.

Kromě toho jsou zpravodajové povinni ke svým návrhům zpráv nebo stanovisek připojit tzv. prohlášení o obdržení podnětů, v němž jsou uvedeny subjekty nebo osoby, od nichž obdrželi podněty k záležitostem týkajícím se předmětu spisu¹⁴.

Rada Evropské unie

Jak je stanoveno v rozhodnutí Rady (EU) 2021/929¹⁵, zápis v rejstříku transparentnosti je podmínkou k tomu, aby zástupci zájmových skupin mohli jednat s generálním tajemníkem Rady nebo generálními řediteli. Stejně pravidlo platí pro účast zástupců zájmových skupin v jejich profesním postavení na tematických poradách pořádaných generálním sekretariátem Rady (v případě potřeby a po konzultaci s předsednictvím) nebo jako řečníků na veřejných akcích pořádaných generálním sekretariátem Rady. Zaměstnanci se rovněž vyzývají, aby zkontrolovali pověření zástupců zájmových skupin a ujistili se, že o nich existuje záznam v rejstříku transparentnosti. Pokud tomu tak není, měli by zaměstnanci pečlivě zvážit vhodnost jednání a poradit se se svým nadřízeným¹⁶.

Dalším opatřením ke zvýšení transparentnosti a na podporu zápisů do rejstříku by mělo být to, aby pozvání zástupců zájmových skupin na zasedání Rady nebo jejich přípravných orgánů bylo podmíněno jejich zápisem do rejstříku transparentnosti. Jejich registrační číslo by mělo být zaznamenáno v předběžném pořadu jednání. Výroční zpráva Rady o provádění nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1049/2001 ze dne 30. května 2001 o přístupu veřejnosti k dokumentům Evropského parlamentu, Rady a Komise obsahuje příslušné

⁹ Rozhodnutí předsednictva Evropského parlamentu ze dne 17. dubna 2023.

¹⁰ Článek 9 kodexu chování poslanců Evropského parlamentu.

¹¹ Článek 123 jednacího řádu Evropského parlamentu.

¹² Článek 7 kodexu chování poslanců Evropského parlamentu.

¹³ Jednací řád Evropského parlamentu (čl. 11 odst. 2).

¹⁴ Článek 8 kodexu chování poslanců Evropského parlamentu.

¹⁵ Úř. věst. L 207, 11.6.2021, s. 19.

¹⁶ Sdělení zaměstnancům CP 35/21 a sdělení zaměstnancům CP 42/22.

informace o účasti zástupců zájmových skupin na zasedáních Rady nebo jejích přípravných orgánů¹⁷.

Evropská komise

Evropská komise má přísná pravidla týkající se kontaktů a interakcí se zástupci zájmových skupin. Zejména vyžaduje, aby se všichni členové Komise, členové jejich kabinetu a generální ředitelé Komise setkávali pouze se zástupci zájmových skupin, kteří jsou zapsáni v rejstříku transparentnosti. Tato povinnost, zakotvená v kodexu chování členů Evropské komise¹⁸ a v Pracovních metodách¹⁹ Evropské komise, znamená, že před konáním takových jednání musí být příslušný zástupce zájmové skupiny zapsán v rejstříku.

Evropská komise v souladu se svými rozhodnutími 2014/838/EU, Euratom²⁰ a 2014/839/EU, Euratom²¹ zveřejňuje online informace o všech takových jednáních se (zapsanými) zástupci zájmových skupin. V roce 2023 Komise zveřejnila informace o jednáních²² s 1 980 zapsanými subjekty. Tyto subjekty uspořádaly 2 891 jednání s členy Komise a nebo členy jejich kabinetů a 718 jednání s generálními řediteli Komise²³. Tyto informace jsou kromě toho, že jsou zveřejněny na internetových stránkách Evropské komise²⁴, rovněž zpřístupněny jako seznam jednání v záznamech u dotčených zapsaných subjektů v rejstříku transparentnosti. Evropská komise zveřejňuje konsolidované datové soubory z jednání se zapsanými zástupci zájmových skupin na stránkách data.europa.eu, a to ve strojově čitelném a excelovém formátu. Díky tomu mají zúčastněné strany i veřejnost přístup k informacím, které jsou úplné a snadno zpracovatelné za účelem získání příslušných informací.

Všichni členové administrativy pod úrovní generálních ředitelů se musí řídit pokyny, které se týkají etiky a chování zaměstnanců Komise. Obsahují doporučení, jak zkontrolovat, zdali jsou zástupci zájmových skupin, s nimiž jsou v kontaktu, zapsáni v rejstříku transparentnosti. Pokud zapsáni nejsou, doporučuje se zaměstnancům, aby je vždy před navázáním dalšího kontaktu k tomu vyzvali.

---

¹⁷ Pokyny pro příležitostnou účast třetích stran, včetně zástupců zájmových skupin, na zasedáních Rady nebo jejích přípravných orgánů, 22. července 2021.

¹⁸ Článek 7 rozhodnutí Komise ze dne 31. ledna 2018 o kodexu chování členů Evropské komise (C(2018) 700), Úř. věst. C 65, 21.2.2018, s. 7.

¹⁹ Bod V [pracovních metod Evropské komise](#).

²⁰ Rozhodnutí Komise 2014/838/EU, Euratom ze dne 25. listopadu 2014 o zveřejňování informací o jednáních mezi generálními řediteli Komise a organizacemi či osobami samostatně výdělečně činnými, Úř. věst. L 343, 28.11.2014, s. 19.

²¹ Rozhodnutí Komise 2014/839/EU, Euratom ze dne 25. listopadu 2014 o zveřejňování informací o jednáních mezi členy Komise a organizacemi či osobami samostatně výdělečně činnými, Úř. věst. L 343, 28.11.2014, s. 22.

²² Zveřejňované informace se skládají z data jednání, místa konání, jména člena Komise a nebo člena kabinetu či generálního ředitele, jména zástupce zájmové skupiny, tj. organizace nebo osoby samostatně výdělečně činné, a předmětu jednání. Zveřejněny jsou do dvou týdnů po jednání.

²³ Téhož zapsaného subjektu se může týkat více než jedno jednání.

²⁴ Konkrétně se jedná o stránky věnované transparentnosti na internetových stránkách členů Komise a generálních ředitelství Komise.

Evropská komise v souladu s příslušnými pravidly²⁵ jmenuje do expertních skupin Komise pouze registrované zástupce zájmových skupin. Tento požadavek předchozího zápisu do rejstříku se vztahuje jak na členy typu „B“²⁶, tak na členy typu „C“²⁷. Pokud je těmto členům členství v rejstříku transparentnosti pozastaveno nebo jsou z něj vyškrtnuti, Evropská komise jim pozastaví členství v expertní skupině či skupinách, kde jsou členy, dokud není jejich registrace obnovena.

Jako další opatření ke zvýšení transparentnosti a na podporu zápisů do rejstříku Komise automaticky upozorňuje zapsané subjekty, které uvedly zájem o konkrétní oblasti politiky, na zahájení veřejných konzultací nebo plánů v příslušných oblastech. Příspěvky od zapsaných subjektů jsou rovněž zpracovávány odděleně od příspěvků nezapsaných respondentů²⁸. Tyto příspěvky jsou dostupné v záznamech u dotčených zapsaných subjektů v rejstříku transparentnosti.

Opatření přijatá jinými orgány a institucemi EU

V roce 2023 přijaly Evropský hospodářský a sociální výbor a Evropský výbor regionů v souvislosti s rejstříkem transparentnosti interní opatření týkající se transparentnosti. Jsou prvními subjekty EU kromě signatářských orgánů interinstitucionální dohody, které tato opatření přijaly v souladu s článkem 11 interinstitucionální dohody.

Dne 21. března a poté 4. července 2023 oznámily postupně oba výbory správní radě svá právně závazná rozhodnutí, kterými zavedly následující doplňková opatření v oblasti transparentnosti ve smyslu interinstitucionální dohody:

- doporučení členům zastávajícím funkci, jak jsou vymezena v jejich příslušných rozhodnutích, aby jednali pouze se zapsanými zástupci zájmových skupin;
- povinné zveřejňování informací o jednáních mezi zahrnutými členy zastávajícími funkci a zástupci zájmových skupin na svých internetových stránkách;
- možnost, aby zpravodajové výborů mohli ke svým stanoviskům připojit tzv. legislativní stopu příspěvků od zástupců zájmových skupin, jak to obdobně činí v Evropském parlamentu.

Podle správní rady jsou tato opatření v souladu s cíli, které sleduje interinstitucionální dohoda. V důsledku toho byla po vstupu v platnost dne 1. června 2023 a dále 1. ledna 2024 zveřejněna na internetových stránkách rejstříku transparentnosti.

---

²⁵ Článek 8 rozhodnutí Komise ze dne 30. května 2016, kterým se stanoví horizontální pravidla pro ustavování a činnost expertních skupin Komise (C(2016) 3301).

²⁶ Jednotlivci jmenovaní za účelem zastupování společného zájmu zúčastněných stran v určité oblasti politiky.

²⁷ Organizace v širším slova smyslu, včetně společností, sdružení, nevládních organizací, odborových svazů, univerzit, výzkumných ústavů, právních firem a poradenských společností.

²⁸ Pokyny Evropské komise pro zlepšování právní úpravy (SWD(2017)350), zejména kapitola VII Pokyny pro konzultace se zúčastněnými stranami.

V. Aktivity sekretariátu

Na rok 2023 stanovila správní rada rejstříku transparentnosti tyto roční priority:

- využívat špičkové technologie k modernizaci internetových stránek rejstříku,
- dosáhnout pokroku v oblasti kvality údajů,
- nadále spolupracovat s Evropským účetním dvorem (EÚD) při auditu rejstříku transparentnosti,
- spolupracovat s dalšími orgány, institucemi a agenturami,
- pokračovat v osvětové činnosti.

Sekretariát pracoval na plnění těchto ročních priorit, mimo jiné tím, že posílil kontrolu způsobilosti, rozšířil pomoc asistenční služby a zavedl řadu vylepšení IT platformy, a to vše kromě svých každodenních činností, které jsou podrobněji popsány níže.

1. Sledování kvality údajů

Rejstřík transparentnosti nabízí přehled aktuálních lobbistických činností zástupců zájmových skupin v souvislosti s nedávným formulováním nebo prováděním politických cyklů a rozhodovacích procesů orgánů EU, včetně konkrétních údajů o hlavních legislativních návrzích nebo politikách, na něž se zaměřují. To vysvětluje, proč se údaje průběžně mění a proč jsou někteří zástupci zájmových skupin zapsáni pouze po omezenou dobu, zatímco jiní zůstávají v databázi po delší dobu.

Zástupci zájmových skupin se při zápisu do rejstříku zavazují, že poskytnou úplné, aktuální a nezavádějící informace, a nesou konečnou odpovědnost za správnost svých zapsaných údajů. Za tímto účelem se zapsaným subjektům doporučuje, aby zkontrolovaly a aktualizovaly poskytnuté informace, jakmile dojde k jakýmkoli významným změnám. Svou registraci musí každoročně aktualizovat, aby mohly být v rejstříku transparentnosti ponechány.

Jedním z hlavních úkolů sekretariátu je připomínat zapsaným subjektům jejich povinnosti a zajistit co nejlepší kvalitu údajů v rejstříku transparentnosti. V rámci svých obecných monitorovacích aktivit v roce 2023 sekretariát zkontroloval celkem 7 705 subjektů²⁹, které buď požádaly o zápis, nebo již byly v rejstříku zapsány, což představuje 13% nárůst oproti počtu kontrol provedených v předchozím roce. Tyto kontroly sestávaly z prověrek prováděných ve fázi podání žádosti, cílených kontrol kvality údajů již zapsaných subjektů a dalších kontrol prováděných v rámci vyšetřovacích postupů.

Fáze podání žádosti: Ačkoli celkový počet zapsaných subjektů zůstává stabilní³⁰, počet nových subjektů je poměrně vysoký, a proto se kvalita informací dostupných v rejstříku souběžně zvýšila. Sekretariát posuzuje způsobilost a kvalitu údajů všech nových žádostí o zápis předtím, než mohou být aktivovány a zveřejněny v rejstříku. To pomáhá zlepšit relevanci i soudržnost poskytovaných údajů. Ze 3 404 žádostí obdržených v roce 2023 (± 9 denně a nárůst o 14 % ve srovnání s předchozím rokem) bylo 2 255 (66 %) přijato a aktivováno po provedení kontroly, což ve většině případů vyžaduje aktualizaci nebo opravu ze strany dotčeného žadatele.

²⁹ U některých subjektů proběhla v roce 2023 více než jedna kontrola, a proto byl celkový počet kontrol vyšší.

³⁰ 12 425 ke dni 31. prosince 2022 a 12 469 ke dni 31. prosince 2023.

Cílené kontroly: Kromě každodenních kontrol nových žádostí sekretariát uplatňuje také cílenější postup, zejména v případech, kdy má důvod se domnívat, že zápisy přesně neposkytují takové informace, které jsou požadovány. V roce 2023 provedl sekretariát celkem 4 301 cílených kontrol kvality. Z toho:

- 3 572 kontrolovaných zapsaných subjektů poskytlo uspokojivou kvalitu údajů (83 %), a to buď od začátku (2 550 zkontrolovaných zápisů neboli 59,2 %), nebo poté, co je sekretariát vyzval, aby své údaje aktualizovaly (1 022 zápisů neboli 23,8 %),
- 453 bylo po kontaktu se sekretariátem z rejstříku vyškrtáno z důvodu nezpůsobilosti nebo kvůli tomu, že k aktualizaci nedošlo (10,6 %),
- 276 nebylo na konci roku 2022 ještě vyřízeno (6,4 %).

V roce 2023 se celková kvalita údajů v rejstříku výrazně zlepšila, přičemž podíl zkontrolovaných zápisů, které poskytly uspokojivou kvalitu údajů v době kontroly, se zvýšil o 40 %, zatímco podíl vyškrtnutí z rejstříku z důvodu nezpůsobilosti nebo neprovedení aktualizace po skončení kontroly klesl o 22 % ve srovnání s předchozím rokem.

Cílené kontroly vyžadují zvláštní zaměření na ty zápisy v rejstříku, u nichž byl zjištěn nesoulad či jiný problém, nebo u nichž je pravděpodobné, že tento nesoulad či problém existuje. V rámci cíleného monitorování rejstříku provedl sekretariát cílené kontroly kvality u nekomerčních subjektů, které uvedly, že mají rozpočet ve výši 0 EUR. Sekretariát dotčené zápisy důkladně zkontroloval i z hlediska jakýchkoli dalších nesrovnalostí a zjištěné problémy vyřešil s vysokou mírou úspěšnosti: 17 % z nich bylo od počátku správných, 54 % bylo aktualizováno nebo poskytlo uspokojivé vysvětlení a 28 % bylo z rejstříku vyškrtáno.

2. Asistenční služba

Sekretariát poskytuje asistenční službu, které zodpovídá dotazy všeho druhu, jež se týkají rejstříku transparentnosti, a to prostřednictvím vícejazyčných internetových stránek, které jsou přístupné žadatelům o zápis, zapsaným subjektům i veřejnosti. Sekretariát se snaží poskytnout pomoc co nejrychleji – zpravidla odpovídá do 48 hodin.

V roce 2023 sekretariát zodpověděl 2 567 dotazů, které zahrnovaly žádosti o informace o rejstříku transparentnosti od zúčastněných stran, výzkumných pracovníků i jednotlivců, jakož i žádosti o technickou podporu a poradenství od žadatelů o zápis a zapsaných subjektů během řízení o zápisu nebo při výskytu technických potíží. Počet obdržených dotazů byl o 25 % vyšší než v roce 2022³¹.

3. Šetření

Kromě sledování kvality údajů v rejstříku transparentnosti se sekretariát zabývá příchozími stížnostmi a provádí šetření z vlastního podnětu v souladu s postupy stanovenými v příloze III dohody o interinstitucionální spolupráci. Sekretariát přitom jedná v souladu se základními zásadami proporcionality a řádné správy.

„Stížností“ se rozumí postup, který se týká údajného porušení kodexu chování ze strany zapsaného subjektu, na něž byl sekretariát upozorněn. Každá fyzická nebo právnická osoba, která vznesla takové obvinění proti zapsanému subjektu, může podat stížnost sekretariátu vyplněním

---

³¹ V roce 2022 sekretariát reagoval na 2 056 dotazů a žádostí.

příslušného formuláře na [internetových stránkách](#) rejstříku transparentnosti a poskytnout podpůrné důkazy.

„Šetřením z vlastního podnětu“ se rozumí postup, při němž sekretariát zkoumá, zda je daný zapsaný subjekt způsobilý zůstat v rejstříku, a to na základě obdržených nebo zjištěných informací, které mohou naznačovat nezpůsobilost zůstat v rejstříku buď proto, že nevykonává příslušné činnosti, nebo proto, že nedodrжуje kodex chování.

V roce 2023 sekretariát uzavřel šetření 10 nevyřízených stížností z předchozího roku, jakmile příslušné subjekty zapsané v rejstříku aktualizovaly svůj zápis, případně poskytly jiné uspokojivé vysvětlení. Dále uzavřel jedno šetření, které vedlo k vyškrtnutí dotčeného subjektu z rejstříku.

Ve stejném roce obdržel sekretariát 35 nových stížností. Z těchto stížností bylo 22 shledáno nepřijatelnými, neboť se buď netýkaly záležitostí spadajících do působnosti rejstříku transparentnosti (např. osobní stížnosti či stížnosti týkající se spotřebitelů), nebo nesplňovaly kritéria přípustnosti stanovená v příloze III interinstitucionální dohody. Z 13 přípustných stížností bylo 10 uzavřeno v roce 2023 s pozitivním výsledkem, pokud jde o plnou spolupráci dotčených zapsaných subjektů. Zbývající tři byly na konci roku stále předmětem šetření. Více než polovina přípustných stížností se týkala údajného nedodržení ustanovení písmene f) kodexu chování ze strany dotčených zapsaných subjektů, pokud jde o přesnost a úplnost informací uvedených v registraci, někdy v kombinaci s tvrzeními o možném nedodržení ustanovení ostatních písmen kodexu. Pokud se případy týkaly pouze písmene f) kodexu, bylo vše vyřešeno ze strany subjektů zapsaných do rejstříku, které provedly potřebnou aktualizaci ve lhůtě 20 pracovních dnů, a případ byl uzavřen do dvou měsíců.

Další případy se týkaly údajného nedodržení ustanovení písmene b) kodexu, podle něhož musí zapsané subjekty uvést klienty nebo členy, které zastupují, nebo nedodržení ustanovení písmene j), pokud jde o vztah mezi klientem a zprostředkovatelem. Co se týče očekávání ze strany veřejnosti, existuje znepokojení ohledně základních zájmů, které daná organizace prosazuje a které musí být při registraci jasně a konzistentně uvedeny. V tomto smyslu musí být v rámci vztahu mezi klientem a zprostředkovatelem obě strany takového vztahu zapsány do rejstříku a odpovídající prohlášení musí být konzistentní.

Při šetření se sekretariát vždy snaží zajistit konstruktivní dialog s příslušným zapsaným subjektem, aby se zjištěné problémy pokud možno vyjasnily a vyřešily před přijetím případných nezbytných opatření. V roce 2023 nepovažoval sekretariát za nutné uplatnit vůči zapsanému subjektu opatření podle bodu 8 přílohy III interinstitucionální dohody.

V roce 2023 zahájil sekretariát dva případy šetření z vlastního podnětu proti zapsaným subjektům, z nichž jedno šetření na konci roku stále probíhalo. Sekretariát uzavřel sedm šetření z předchozího roku, včetně čtyř zbývajících šetření týkajících se registrovaných zástupců zájmových skupin se sídlem v Ruské federaci.

4. Zasedání správní rady v roce 2023

Sekretariát připravil druhé zasedání správní rady, které se konalo 31. března 2023. Na tomto zasedání správní rada přijala následující rozhodnutí:

- jmenovala vedoucího oddělení odpovědného za otázky transparentnosti na generálním sekretariátu Rady koordinátorem sekretariátu na období jednoho roku (od 1. ledna do 31. prosince 2024),
- přijala výroční zprávu za rok 2022, souhlasila s jejím předložením signatářským orgánům a se zveřejněním na internetových stránkách rejstříku transparentnosti,
- stanovila roční priority pro rejstřík na rok 2024 spolu s rozpočtovými odhady a podílem na provádění těchto priorit pro každý signatářský orgán³²,
- vzala na vědomí rostoucí výzvy pro rejstřík a práci sekretariátu, pokud jde o značný počet stížností, citlivá šetření z vlastního podnětu a stále rostoucí poptávku po vysoce kvalitních údajích v rejstříku transparentnosti.

Veškeré dokumenty týkající se zasedání správní rady, včetně programu a zápisu ze zasedání, jsou zveřejňovány na [podstránce věnované správě a řízení](#) internetových stránek rejstříku transparentnosti.

5. Pokyny a zvyšování informovanosti

Sekretariát vydává pokyny, které objasňují a podrobněji vysvětlují některá ustanovení interinstitucionální dohody. Takové pokyny jsou výsledkem pravidelných výměn informací se zúčastněnými stranami a jejich cílem je podpora žadatelů o zápis a zapsaných subjektů v jejich úsilí poskytovat přesné informace a vyhnout se běžným chybám.

Při monitorování může sekretariát v případě potřeby subjekty rovněž vyzvat, aby se do rejstříku transparentnosti zapsaly. Sekretariát podniká pravidelné komunikační a osvětové akce s cílem zvýšit povědomí o tomto nástroji mezi zúčastněnými stranami. V roce 2023 se jednalo o informační setkání a výměny s různými zúčastněnými stranami³³ a vysokoškolskými studenty, jakož i kontakty a výměnu osvědčených postupů s podobnými subjekty na národní nebo evropské úrovni³⁴.

Tři orgány vynaložily další úsilí na zvýšení povědomí o rejstříku transparentnosti v rámci každého orgánu, a to prostřednictvím specializovaných informačních akcí a školení pro své zaměstnance³⁵.

6. Technický vývoj

Za účelem vylepšení rejstříku transparentnosti koordinuje sekretariát vývoj IT řešení.

³² Odhady rozpočtu na rok 2024 jsou k dispozici na [internetových stránkách](#). Byly dohodnuty následující podíly: Komise: 57 %, Parlament: 33 %, Rada: 10 %.

³³ Evropské sdružení poradců pro veřejné záležitosti (EPACA), Evropské středisko pro veřejné záležitosti (ECPA), Rada pro veřejné záležitosti (PAC) organizace Transparency International – Brazílie (EUVP).

³⁴ Evropská síť rejstříků lobbistů (ELRN). Návštěva srbské parlamentní delegace, region Auvergne Rhones Alpes, poslanci ukrajinského parlamentu, Agentura EU pro bezpečnost letectví (EASA).

³⁵ To zahrnuje 46 informačních akcí o zastupování skupinových zájmů pro zaměstnance a akreditované asistenty v Evropském parlamentu. Komise rovněž uspořádala pět takových školení pro své vlastní zaměstnance a také přízvisobené prezentace pro kabinety členů Komise a pro jejich síť kontaktních míst pro transparentnost a etiku. V Radě byla provedena řada komunikačních a osvětových akcí s cílem vysvětlit interinstitucionální dohodu a praktické uplatňování rozhodnutí Rady (EU) 2021/929, zejména pro vedoucí pracovníky.

V roce 2023 se sekretariát zaměřil na další zvýšení transparentnosti a užitečnosti veřejných internetových stránek rejstříku. Subjekty, jejichž registrace v rejstříku je dočasně pozastavena, jsou nyní uvedeny na zvláštním seznamu, který se nachází na domovské internetové stránce.

Ve stejném roce zahájil sekretariát práci na vytvoření nové digitální platformy rejstříku transparentnosti. Cílem je přizpůsobit rejstřík současným technologickým normám a normám v oblasti bezpečnosti informací, a zlepšit tak uživatelskou zkušenost. Tento nový nástroj IT nahradí stávající technologickou infrastrukturu a bude zahrnovat novou verzi veřejných internetových stránek rejstříku transparentnosti, jakož i nové podpůrné prostředí. Očekává se, že nová verze rejstříku transparentnosti bude dodána počátkem roku 2024.

7. Audit EÚD týkající se rejstříku transparentnosti

Rejstřík transparentnosti prošel v průběhu roku 2023 auditem EÚD, který byl oficiálně zahájen již v červenci 2022. Sekretariát s auditory konstruktivně spolupracoval a proces auditu intenzivně podporoval všemi nezbytnými prostředky tak, aby výsledek auditu přinesl užitečná doporučení pro další rozvoj a vylepšení rejstříku. Očekává se, že zvláštní zpráva o auditu včetně doporučení EÚD a odpovědí tří kontrolovaných institucí, které rejstřík transparentnosti používají, bude zveřejněna ve druhém čtvrtletí 2024.

8. Rozhodnutí evropské veřejné ochránkyně práv ve věci 532/2023/FA

V březnu 2023 si jeden zapsaný subjekt stěžoval u evropské veřejné ochránkyně práv na to, jak sekretariát vyřizoval dvě související šetření na základě stížností podaných tímto subjektem v červenci 2022.

Sekretariát v průběhu šetření s útvary evropské veřejné ochránkyně práv aktivně spolupracoval.

Evropská veřejná ochránkyně práv přijala počátkem roku 2024 rozhodnutí o zjištění nesprávného úředního postupu a o předložení návrhů týkajících se šetření stížností ze strany sekretariátu³⁶.

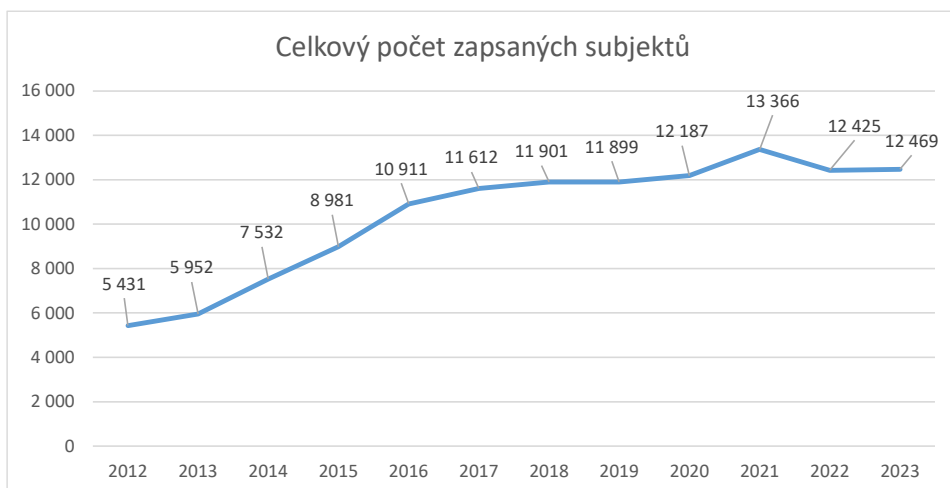
VI. Statistiky

1. Rozvoj rejstříku transparentnosti

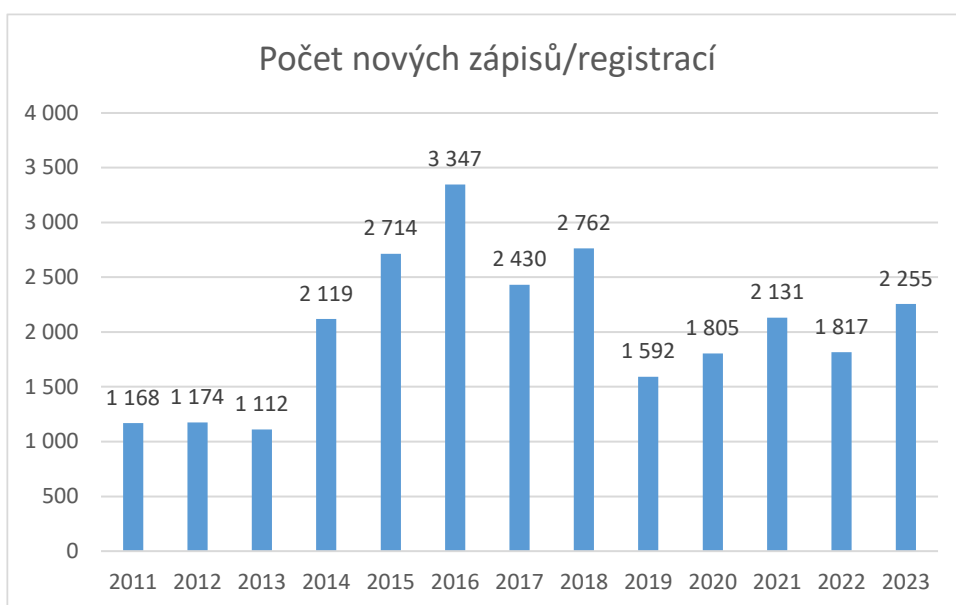
Rejstřík transparentnosti se od svého vzniku jako společné veřejné databáze Evropského parlamentu a Evropské komise neustále rozrůstá. V současné době se jedná o tripartitní systém zavedený interinstitucionální dohodou. V roce 2023 zůstal celkový počet zapsaných subjektů ve srovnání s rokem 2022 celkově stabilní. Na konci roku 2023 bylo v rejstříku zaregistrováno 12 469 zástupců zájmových skupin.

---

³⁶ <https://www.ombudsman.europa.eu/cs/opening-summary/cs/168956>.

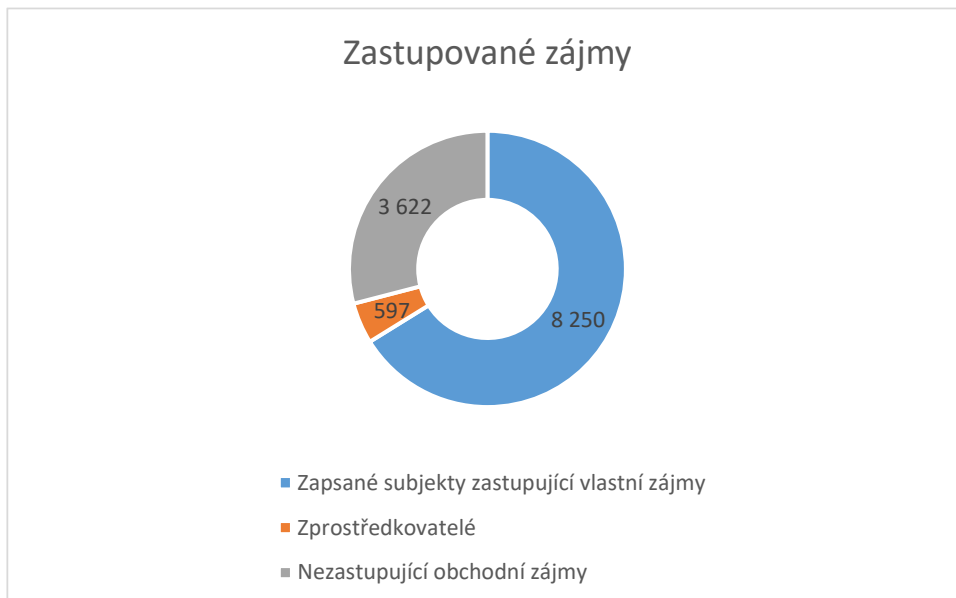

Níže uvedený graf ukazuje změny v počtu nových zápisů do rejstříku, které zahrnují zástupce zájmových skupin zapsané v období 12 měsíců mezi 1. lednem a 31. prosincem 2023, kteří byli na konci tohoto období stále aktivní. Počet nových zápisů do rejstříku v roce 2023 (2 255) je vyšší než v letech předcházejících vstupu interinstitucionální dohody v platnost (rok 2021). Sekretariát obdržel 3 404 žádostí (± 9 na den), což znamená, že po prověření akceptoval a aktivoval pouze 66 % žádostí.

2. Zastupované zájmy

Podle interinstitucionální dohody jsou zapsané subjekty rozděleny do tří hlavních typů zastupovaných zájmů, přičemž pro každou kategorii platí jiná odpovídající pásma finančních informací.

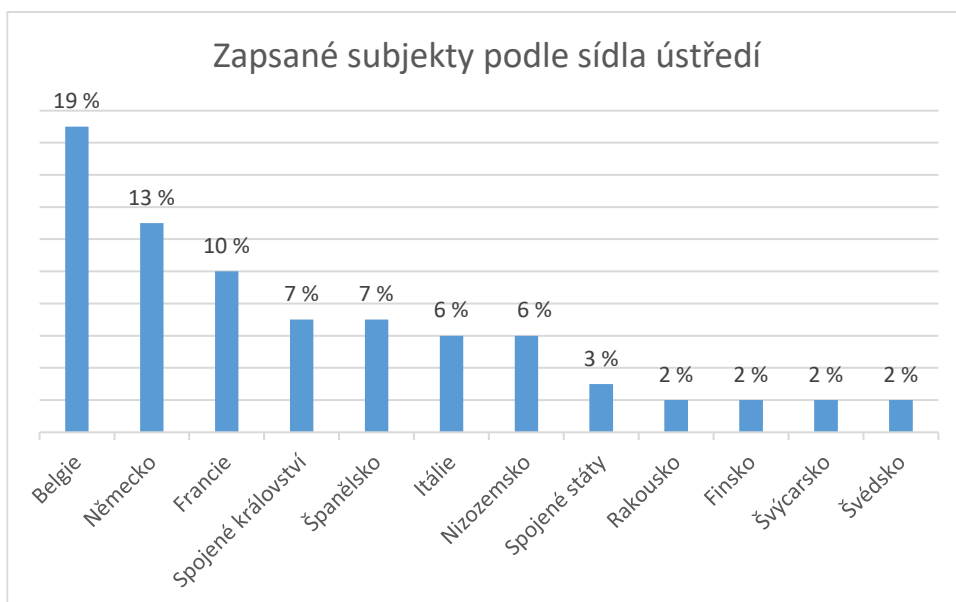

Zapsané subjekty si vybrali tyto oddíly:

Poradenské kanceláře	523
Advokátní kanceláře	64
Samostatně výdělečně činní poradci	131
Podniky a skupiny	3 172
Obchodní a podniková sdružení	2 599
Odborové svazy a profesní sdružení	961
Nevládní organizace, platformy, sítě a podobné subjekty	3 480
Expertní skupiny typu „think tank“ a výzkumné instituce	569
Akademické instituce	312
Organizace zastupující církve a náboženská společenství	46
Sdružení a sítě orgánů veřejné moci	151
Subjekty, úřady nebo sítě zřízené třetími zeměmi	2
Jiné organizace, veřejné nebo smíšené subjekty	459

3. Zeměpisné údaje

Zápis do rejstříku transparentnosti není omezen na zástupce zájmových skupin usazené v EU. Největší skupina zástupců zájmových skupin nicméně vykonává svou činnost z provozovny v Belgii. Jelikož však působnost právních předpisů a politik EU ovlivňuje i jednotlivce a podniky mimo EU a může mít dopad na obchod a další vnější vztahy za hranicemi 27 členských států, odráží se tento globální dosah i v rejstříku transparentnosti.

4. Zobrazení údajů z rejstříku transparentnosti

V roce 2023 byl konsolidovaný soubor dat z rejstříku transparentnosti na portálu data.europa.eu osmým nejnavštěvovanějším z více než 1 600 000 datových souborů, které jsou zde zveřejněny. Soubory dat umožňují uživatelům stáhnout si (ve formátu xml nebo Excel) seznam osob akreditovaných pro přístup do prostor Evropského parlamentu a seznam organizací uvedených v rejstříku transparentnosti za několik let zpět.

VII. Závěry

Rok 2023 byl pro rejstřík transparentnosti rokem čilého provozu. Jako databáze je rejstřík vhodným informačním a referenčním nástrojem pro sledování činností v oblasti zastupování zájmových skupin na úrovni EU. Tato skutečnost se odráží v širokém využívání údajů obsažených v rejstříku, v nárůstu počtu žádostí, který se meziročně zvyšuje o 14 %, a také v tom, že dva orgány EU přijaly v souvislosti s rejstříkem vnitřní opatření týkající se transparentnosti.

Byl to také rušný rok, pokud jde o hlavní činnosti sekretariátu, kterými jsou vyřizování žádostí asistenční službou, komunikační a osvětové aktivity, monitorování kvality údajů a šetření zapsaných subjektů. Díky intenzivnějšímu monitorování a kontrolám ze strany sekretariátu vykazují údaje v rejstříku transparentnosti silné známky stabilizace a zlepšení. Sekretariát dále spolupracoval s EÚD během jeho auditu rejstříku transparentnosti, provedl vylepšení platformy IT v souvislosti s jeho každodenní činností a aktivně spolupracoval s dalšími orgány a institucemi EU, které mají zájem se do transparentnosti v rámci rejstříku zapojit, jak je ve zprávě podrobně uvedeno.

Jako veřejný nástroj plní rejstřík transparentnosti důležitou úlohu při zachování důvěry veřejnosti a posilování odpovědnosti v rámci širší politiky transparentnosti orgánů EU a při prezentaci společného závazku orgánů EU podporovat transparentní a etické zastupování zájmů. Vzhledem k tomu, že očekávání veřejnosti v souvislosti s transparentností nadále rostou a vyvíjejí se, zejména před nadcházejícími volbami do Evropského parlamentu v roce 2024, je důležité, aby orgány EU rejstřík i nadále využívaly a posilovaly jeho dopad s cílem dosáhnout konkrétních výsledků v oblasti transparentnosti lobbování.